

Vélemény és észrevételek: Nagy Ervin „Homoktövis a gyógyító növények királynője” természet. feldolgozás, termékek című publikációjához.
(Bioporta füzetek 2011/7.)

Dicséretes a szerző szándéka a Homoktövis (*Hippophae rhamnoides* L.) népszerűsítésére a kis- és biotermelők körében. A növény termesztésének elterjesztése jelentősen javíthatna akár a magyar népegészségügy helyzetén is számos területen. Ugyanakkor a hivatkozott cikkben számos tévedés, pontatlanság is van. Ezekre szeretnék rámutatni. Jőmagam élelmiszer-vegyészprofesszor lévén a termesztést illetően, mint gyakorló outsider (kívülálló), a többi kérdéskörben szakértőként.

A homoktövis és feldolgozása:

Kutatás-fejlesztésével 45éve foglalkozom. A 90-es évek közepétől az Altájban van 70ha homoktövis ültetvényem. A 90-es évek végétől kb.15ha magyarországi telepítésben vettem részt.

Rátérve a hivatkozott publikációra, a történeti részhez csak annyit tennék hozzá, hogy a magas hegyeken átkelő Nagy Sándor lovassága a 25% fehérje tartalmú homoktövis levelek fogyasztásával maradt életben! A „medvés” betéthez: igenis a Homoktövis hizlaló hatású a teljes gyümölcs és a törköly őrlemény étvágyjavító hatású vitaminokat is tartalmaz.

Amikor Dr. Gouth János forgalomba hozta Homoktövis fogyókúra csomagját (homoktövis őrleményes müzli plussz homoktövislé instant tea) nálunk „égett” a telefonvonal : hogy ennyi meg annyi kg-ot híztam a készítménytől (azt hitték az én termékem...)- a fővárosi Tisztiorvos be is tiltotta, mint fogyasztószert! Ugyanakkor a tiszta és tömény Homoktövis Gyümölcshúsolaj havi kb. 0,5kg „depozit” képes a májon át eltávolítani a szervezetünkben. Tehát nagyon fontos, hogy ne mossuk össze szakszerűtlenül a dolgokat, de erre még kitérek. Tudni kell és el kell ismerni, hogy a vadon termő vagy a gyengén nemesített (német, román, mongol) fajták NEM ÉRNEK TÖBBET, mint egy jó magyar kajszibarack!

Az OMMI által elismert 4db orosz fajta is ma már csak közepesen nemesítettnek számít!

Az Altáji Liszavenko Kutatóintézet az utóbbi 30évben is folytatva munkáját 130 nemesített fajtájából kb.12féle alkalmas a magyar viszonyokra. Ezekből hoztunk be 2000-ben Szabolcsba. S korlátozott mennyiségben a csatolt hirdetés szerint ebből tudunk szállítani szaporító anyagot.

Néhány észrevétel a „Telepítés, gondozás, növényvédelem” alcímhez: Szerintem az erősen kötött talajba telepíteni a Homoktövist az kidobott pénz! Tótkomlós, Füzesgyarmat kötött fekete földjeiben pl. sok hektár telepítés pusztult ki. Továbbá a szerző kifejejtette a talajfertőtlenítést! Ami viszont elengedhetetlenül fontos. A károsítók közül Magyarországon a legjelentősebb a „meztelen csiga”. Továbbá a nemesített fajtákat Magyarországon is „indító” metszéssel kell formálni a 2-3 évben februárban, a Kertészeti Egyetem Gyümölcstermesztési Tanszék tapasztalatai szerint is. Anya-apa bokorarány 8:2 kiskertben.

A „Fájdalmas szedés, gyors feldolgozás” –alcímhez. A szedéssel kapcsolatosan közöltek Nagy Ervin által – mindenképpen nem nemesített vagy gyengén nemesített fajtákra utalnak. A 80-as években, még a COMPACK vállalatnál dolgoztuk fel a Dánszentmiklósi Micsurin TSZ által termesztett Homoktövist finn exportra. Ők is azt mondták, hogy egy szedő 20kg/nap teljesítménynél nem tud többet s ezért drága a termék... 2-3év után ki is szorultak az exportból. Ma az Altáji ültetvényen egy ember 500-600kg bogyót szed le naponta. A

magyarországi teljesítmény is eléri a 3-4mázsa/főt. Csak érteni kell hozzá és komplex begyűjtést és feldolgozást kell végezni.

Nagy Ervin szedésről szóló szövegébe beszúrt:

„a homoktövis erősen daganat-gátló hatású.” állítás, így ebben a formában egyszerűen NEM IGAZ! Sajnos az ilyen és a hasonló állítások (lásd 14-ik oldal gyógyhatások) csak arra jók, hogy az orvosi és más szakmai körökben lejárassák a Homoktövist!

SAJNOS ebben a közleményben is arról van szó, hogy ÖSSZEMOSSÁK a bio-vagy nem bio (nem ez a lényeg) Homoktövis gyümölcs (lé, szörp, lekvár, őrlemény stb. primer termék) elvárható hatását olyan készítményekével melyek gyógyhatása deklaráható és a klinikailag is vizsgált. A „készítmények” hatásait a legkorszerűbb NEMESÍTETT Homoktövis KONCENTRÁLT, KIVONATOLT és FRAKCIONÁLT feldolgozásával lehet csak biztosítani! Pl. 1liter Homoktövis Húsolaj vagy Tabletta előállításához TÖBB SZÁZ KG nemesített Homoktövis feldolgozása révén juthatunk, hozzá és a gyógyhatások csak ezekre bizonyítottak! Nyilvánvalóan több száz liter levet vagy Őrleményt nem fogyaszthat el az ember!

Nagy Ervint „kirázza a hideg” a zselatin kapszula hallatára, engem pedig attól a fogyasztók megtévesztésétől, ahogy nem igazolt gyógyhatásokat tulajdonítanak szörpöknek, lének, őrleményeknek! Ugyanis ezekben a kis koncentrációkban az általuk a hasonló termékekre tett gyógyhatás jellegű állítások nem igazak és nem igazoltak!

Ugyanakkor egy 4 tagú család teljes vitamin és bioaktív anyagszükséglete a prevencióhoz 10-12 bokor Homoktövis termesztésével és házilagos fogyasztásával megoldható! Anélkül, hogy a Gyógyhatású állítások terén túlzásokba esnénk és megtévesztenénk a Fogyasztókat és a Kistermelőket!

Javaslom, hogy a tisztábban látás kedvéért a „BioPorta füzetek” közölje le az orvos leányommal irt 6 oldalas cikkünket a Homoktövis Készítmények gyógyhatásairól a PHYTOTHERAPIE c. lapban Springer Paris 2008 N6/2. CSATOLOM!

Ugyancsak érdemes volna leközölni a csatolt Hírlevelet amelyben bemutatom,hogy mi a különbség egy mesterséges multivitamin és természetes vitaminkészítmény (Homoktövis Húsolaj) között.

Tisztelettel: c.Prof. Dr. Dörnyei József

MTA Élelmiszer-tudományi Komplex Bizottság Tag

DR FITOKUP KFT ügyvezető, tulajdonos